

Sygn. akt VIII GC 171/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Kądziołka

Protokolant: Marta Perkowska

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2013 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. R. (1)

przeciwko T. M. (1)

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego T. M. (1) na rzecz powoda J. R. (1) kwotę 32.603,35 euro (trzydzieści dwa tysiące sześćset trzy euro trzydzieści pięć eurocentów) z ustawowymi odsetkami liczonymi w stosunku rocznym od dnia 23 marca 2012 roku;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10.727 zł (dziesięć tysięcy siedemset dwadzieścia siedem złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt VIII GC 171/12

UZASADNIENIE

Powód J. R. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego T. M. (1) kwoty 32.614,60 euro z ustawowymi odsetkami od dnia 22 marca 2012 roku oraz kosztami postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu powód wskazał na dwie wiążące strony umowy sprzedaży (z dnia 23 września 2011 roku i z dnia 26 września 2011 roku), w ramach których pozwany sprzedawał i powodowi rzepak.

Dochodzona pozwem kwota obejmuje nadpłatę dokonaną przez powoda w związku z realizacją umowy z dnia 23 września 2011 roku. Po stronie powoda w związku z realizacją tej umowy powstała nadpłata w wysokości 50.238,72 euro (powód uiszczył w formie przedpłat łączną kwotę 504.000 euro, pozwany dostarczył zaś towar na kwotę 453.761,28 euro). Kwota dochodzona pozwem została pomniejszona o kwotę niedopłaty, jaka powstała po stronie powoda w związku z realizacją umowy z dnia 26 września 2011 roku.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwany potwierdził fakt związania strony umowami, wskazał jednak na niewykonanie przez powoda nałożonych na niego obowiązków umownych. Pozwany oświadczył, że z wierzycelnością powoda dochodzoną pozwem potrąca w pierwszej kolejności kwoty 48.000 euro i 1057,80 euro z tytułu kar umownych wynikających z kontraktu z dnia

23 września 2011 roku, w dalszej kolejności 206.500 zł z tytułu kar umownych wynikających z kontraktu z dnia 26 września 2011 roku.

Na rozprawie w dniu 29 stycznia 2013 roku powód cofnął pozew w części zrzekając się roszczenia, precyzując swoje żądanie po cofnięciu pozwu wskazał, że dochodzi obecnie kwoty 32.603,35 euro.

Postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2013 roku Sąd umorzył postępowanie poza kwotą 32.603,35 euro z odsetkami od dnia 22 marca 2012 roku.

W piśmie procesowym z dnia 29 kwietnia 2013 roku powód wyjaśnił, w jaki sposób wyliczył kwotę żądania po cofnięciu pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. R. (1) prowadzi działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Handlowo - Produkcyjne (...).

T. M. (1) prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...).

W 2011 roku J. R. (1) i T. M. (1) nawiązali współpracę handlową w zakresie dostaw rzepaku, w ramach której J. R. (1) kupował rzepak dostarczany przez T. M. (1).

fakty niesporne

W dniu 7 września 2011 roku T. M. (1) wystawił fakturę proforma nr (...) na kwotę 51.712,50 zł, jako nabywcę wskazując J. R. (1). Faktura została wystawiona za rzepak w ilości 25 ton. Termin płatności wyznaczono na dzień 7 września 2011 roku.

Należność z faktury proforma J. R. (1) uiszczył przelewem w dniu 7 września 2011 roku.

W dniu 19 września 2011 roku w oparciu o fakturę proforma, po faktycznym dostarczeniu towaru w ilości 22,40 ton, T. M. (1) wystawił na rzecz J. R. (1) fakturę VAT nr (...) na kwotę 46.334,40 zł za 22,40 ton rzepaku. Jako sposób zapłaty w fakturze wskazano : „przedpłata 7 września 2011 roku”.

W fakturze zamieszczono informację o treści: „dokonano przedpłaty w kwocie 51.712,50 zł, w nadpłacie pozostaje kwota 5.378,10 zł, która będzie rozliczona przy kolejnej dostawie”.

dowód: faktury proforma nr: (...) - karta 26

faktury VAT nr (...) - karta 52

We wrześniu J. R. (1) i T. M. (1) prowadzili drogą elektroniczną negocjacje w sprawie zawarcia umów na dalszą dostawę rzepaku.

dowód: korespondencja elektroniczna - karta 20-25

W dniu 23 września 2011 roku J. R. (1) zawarł z T. M. (1) umowę sprzedaży nasion rzepaku pochodzenia litewskiego.

Przedmiot umowy określono na 1000 ton (+/- 10% w opcji sprzedającego). Odnośnie pakowania ustalono, że towar na żądanie sprzedającego może być załadowany luzem lub w workach (...). Dalej zapisano, że (...) należy zwrócić, w przeciwnym razie kupujący za każdą nieoddaną sztukę zapłaci sprzedającemu kwotę w wysokości 10 euro.

Cenę rzepaku ustalono na 480 euro za MT. Ustalono też, że dostawa nastąpi w okresie: „październik 2011 do 12 listopad 2011”, w miejscowości C., płatność nastąpi w formie przedpłaty na konto sprzedającego wskazane na fakturze pro - forma.

W umowie przewidziano również, że jeżeli kupujący nie podejmie na czas towarów to płaci karę 0,1 % za każdy dzień, ale nie więcej niż 10% ceny towaru.

dowód: umowa z dnia 23.09.2011 r. - karta 17-18

W dniu 26 września 2011 roku J. R. (1) zawarł z T. M. (1) kolejną umowę, w ramach której potwierdził chęć zakupu 1000 ton rzepaku (+/- 10% w opcji sprzedającego) pochodzenia polskiego ze zbiorów w 2011 roku.

Cenę bazową ustalono na kwotę 2.065 zł za tonę netto + VAT. Określono również, że dostawa nastąpi: „wrzesień/ październik do 10 listopada 2011” do C.. Wskazano warunki płatności : przedpłata na podstawie wystawionej faktury proforma.

Pisemna umowa zawiera zapis zatytułowany „inne warunki”, gdzie przewidziano między innymi, że:

- w przypadku niewykonania umowy przez sprzedającego, zapłaci on kupującemu 10% wartości kontraktu jako karę umowną „bez protestu” (pkt 1),
- w przypadku niewykonania umowy przez kupującego zapłaci on sprzedającemu 10% wartości kontraktu jako karę umowną „bez protestu” (pkt 2),
- strony mogą dochodzić odszkodowania przewyższającego wysokość kary umownej (pkt 3),
- koszty składowania jak i wydania towaru kupującemu w całości pokrywa sprzedający (pkt 6),
- sprzedający oświadcza, że dołoży wszelkich starań w celu należytego wykonania umowy (pkt 7).
- strony ustalają, iż niniejsza umowa i dokumenty z tym związane przesłane faksem są wiążące (pkt 8).

W aneksie z dnia 7 października 2011 roku do powyższej umowy cenę bazową zmieniono na kwotę 2.055 zł za tonę netto. Określono również, że dostawa nastąpi: „wrzesień/październik do 10 listopada 2011” do M..

dowód: umowa z 26.09.2011 r. wraz z aneksem z 07.10.2011 r. - karta 14-16

W firmie (...) na stanowisku dyrektora finansowego zatrudniona jest E. Z., natomiast na stanowisku specjalisty do spraw zaopatrzenia i sprzedaży zatrudniona jest H. J..

W okresie poprzedzającym zawarcie umów z września 2011 roku strony nie współpracowały ze sobą na zasadzie długotrwałej współpracy, stąd też postanowiono, że realizacja umów będzie wyglądała w ten sposób, że T. M. (1) będzie zgłaszał ile transportów rzepaku w danym dniu może przysłać, J. R. (2) dokona przedpłaty na ten towar, następnie zostanie on dowieziony transportem T. M. (1) (transport w całości obciążał T. M. (1)), po czym T. M. (1) wystawi fakturę VAT.

Środki finansowe przeznaczone przez J. R. (1) na zakup rzepaku pochodziły z kredytu. Z uwagi na potrzebę wcześniejszego odblokowania środków kredytowych na prośbę J. T. M. faktury proforma. Wystawienie tych faktur pozwalało odblokować środki z kredytu.

Towar w postaci rzepaku krajowego dostarczany był samochodami, na których rzepak przewożono „luzem”, natomiast rzepak z L. zgodnie z pisemną umową miał być dostarczany bądź „luzem”, bądź w workach (...) o pojemności 1000 kg. Ten ostatni sposób dostawy zrealizowano co do większości dostaw z L., jednak część dostaw z L. dostarczono samochodami, na których rzepak przywieziono „luzem”.

Po każdej dostawie rzepaku z L., dokonanej w workach (...), w zakładzie (...) rzepak przesypywano do koszy rozładunkowych, worki były zaś odkładane, umowa z T. M. (1) była bowiem taka, że przy kolejnych dostawach kierowca T. M. (1) będzie odbierał worki z poprzednich transportów.

Kierowcy dowożący rzepak z L. dwukrotnie odebrali worki składowane w zakładzie (...) : w dniu 10 października (79 sztuk) i dniu 24 października 2011 roku (231 sztuk) – za każdym razem odbierającym był inny kierowca. Kierowca potwierdzał odbiór w dokumentach WZ, wystawianych przez firmę (...).

Przy kolejnych dostawcach kierowcy nie chcieli zabierać składowanych w zakładzie (...) worków, twierdzili, że nic na ten temat nie wiedzą.

dowód: zeznania świadka E. Z. - karta 228 verte - 229 verte

zeznania świadka H. J. - karta 230 – 231

dokumenty WZ – karta 130

przesłuchanie powoda - karta 251 verte - 252

W związku z realizacją umowy z dnia 23 września 2011 roku T. M. (1) wystawił na rzecz J. R. (1) następujące faktury proforma:

1. faktura VAT nr (...) z dnia 26 września 2011 roku na kwotę 50.400 euro, obejmującą 100 ton rzepaku,
2. faktura VAT nr (...) z dnia 27 września 2011 roku na kwotę 50.400 euro, obejmującą 100 ton rzepaku.

Tytułem zapłaty za fakturę proforma nr (...) J. R. (1) uiszczył kwotę 50.400 euro przelewem w dniu wystawienia faktury - 26 września 2011 roku.

Kolejną kwotę w wysokości 50.400 euro tytułem zapłaty za fakturę proforma nr (...) J. R. (1) uiszczył przelewem w dniu 30 września 2011 roku.

dowód: faktury proforma nr (...) i (...) - karta 57-58

wyciągi elektroniczne z rachunku bankowego z dnia 26.09.2011 r. i 30.09.2011 r. karta 59-60

W dniu 30 września 2011 roku T. M. (1) wystawił na rzecz J. R. (1) kolejne dwie faktury proforma:

1. faktura (...) na kwotę 889.140 zł obejmującą 400 ton rzepaku
2. faktura (...) na kwotę 889.140 zł obejmującą 400 ton rzepaku

Wpłaty na poczet faktur proforma nr (...) J. R. (1) uiszczal w walucie euro, kolejno po tym, jak T. M. (1) zapowiadał transport rzepaku z L..

W miesiącach października i listopadzie wpłaty na poczet dostaw z L. zostały dokonane w walucie euro, z powołaniem się na faktury proforma nr (...), w następujących datach :

- 50.400 euro z dnia 6 października 2011 roku,
- 50.400 euro z dnia 12 października 2011 roku,
- 50.400 euro z dnia 25 października 2011 roku,
- 50.400 euro z dnia 28 października 2011 roku,
- 72.000 euro z dnia 16 listopada 2011 roku,
- 25.500 euro z dnia 24 listopada 2011 roku,

- 48.000 euro z dnia 24 listopada 2011 roku.

dowód: faktury proforma nr (...) - karta 31,32

wyciągi elektroniczne z rachunku bankowego karta 61-67

zeznania świadka E. Z. - karta 228 verte - 229 verte

zeznania świadka H. J. - karta 230 – 231

W związku z realizacją umowy z dnia 26 września 2011 roku, dotyczącej dostaw rzepaku polskiego, T. M. (1) wystawił na rzecz J. R. (1) cztery faktury proforma, o numerach (...), wszystkie z datą sprzedaży : 27 września 2011 roku, każda na kwotę 542.062,50 zł, z terminem płatności oznaczonym na dzień 27 września 2011 roku.

Zgodnie z ustaleniami J. R. (1) dokonywał przedpłat kolejno po tym, jak T. M. (1) zapowiadał transport rzepaku z Polski.

Przedpłaty były dokonywane przez J. R. (1) w miesiącach październiku i listopadzie z powołaniem się na faktury proforma, w następujących datach:

1. faktura nr (...) - na poczet tej faktury uiszczona została:

- kwota 216.825 zł w dniu 3 października 2011 roku,
- kwota 108.412,50 zł w dniu 25 października 2011 roku,
- kwota 108.412,50 zł w dniu 26 października 2011 roku,
- kwota 108.412,50 zł w dniu 27 października 2011 roku,

2. faktura nr (...) - na poczet tej faktury uiszczona została

- kwota 216.825 zł w dniu 7 października 2011 roku,
- kwota 216.825 zł w dniu 17 października 2011 roku,
- kwota 108.412,50 zł w dniu 24 października 2011 roku,

3. faktura nr (...) - na poczet tej faktury uiszczona została

- kwota 108.412,50 zł w dniu 24 października 2011 roku,
- kwota 108.412,50 zł w dniu 28 października 2011 roku
- kwota 108.412,50 zł w dniu 2 listopada 2011 roku,
- kwota 108.412,50 zł w dniu 7 listopada 2011 roku,
- kwota 108.412,50 zł w dniu 7 listopada 2011 roku,

4. faktura nr (...) - na poczet tej faktury uiszczona została

- kwota 108.412,50 zł w dniu 8 listopada 2011 roku,
- kwota 108.412,50 zł w dniu 8 listopada 2011 roku,

- kwota 108.412,50 zł w dniu 9 listopada 2011 roku,

- kwota 54.206,25 zł w dniu 9 listopada 2011 roku.

dowód: faktury proforma nr: (...), (...), (...), (...) karta 26-30

wyciąg z rachunku bankowego powoda - karta 55-56

zeznania świadka E. Z. - karta 228 verte - 229 verte

zeznania świadka H. J. - karta 230 – 231

W dniu 6 grudnia 2011 roku T. M. (2) poinformował drogą elektroniczną, że kontrahenci z L. dokonali przeliczenia wszystkich załadunków rzepaku i z ich wyliczenia wynika, że załadowano 826.600 ton rzepaku, a więc do zrealizowania została dostawa około 170 ton. T. M. (2) zwrócił się o pilne przelanie dalszych kwot w euro na kolejne załadunki wskazując, że za opieszałość odbiorców i niewywiązywanie się z kontraktów kontrahenci z L. naliczają kary.

W odpowiedzi w dniu 7 grudnia 2011 roku dyrektor finansowy J. E. Z. wyjaśniła, że łączna wartość dokonanych wpłat w związku z kontraktem na rzepak litewski wynosi 447.900 euro, cena za 1000 ton rzepaku wynosi 504.000 euro, do przedpłaty pozostaje więc kwota 56.100 euro (tj. 504.000 - 447.900), przewidziana na 19-20 grudnia 2011 roku.

W kolejnym liście elektronicznym - z dnia 15 grudnia 2011 roku - T. M. (2) poinformował E. Z., że sprawdził wszystkie wpłaty w euro dokonane przez J. R. (1) i potwierdził, że faktycznie wpłacono razem 447.900 euro, a więc do zapłaty pozostaje 56.100 euro. Dalej zwrócił się o pilną wpłatę w euro z uwagi na naciski kontrahentów z L.. Poprosił też o wpłatę w PLN.

Wpłata kwoty 56.100 euro na poczet ostatniej zapowiadanej przez T. M. (2) dostawy rzepaku z L. została dokonana w dniach :

- 21 grudnia 2011 roku - 25.000 euro

- 22 grudnia 2011 roku - 31.100 euro.

dowód: korespondencja elektroniczna prowadzona w okresie od dnia 06.12.2011 r. do dnia 09.01.2012 r. - karta 201-204

wyciągi elektroniczne z rachunku bankowego karta 68-69

Łącznie na poczet realizacji umowy z dnia 23 września 2011 roku, dotyczącej dostaw rzepaku z L., J. R. (1) uiścił kwotę 504.000 euro, odpowiadającą wartości 1000 ton rzepaku.

niesporne, nadto wyciągi elektroniczne z rachunku bankowego karta 61-67

Ostatnia partia rzepaku z L. nie została przez T. M. (2) dowieziona.

Łączna ilość dowiezionego do końca grudnia 2011 roku rzepaku z L. wyniosła 900,32 ton, za taką ilość T. M. (1) wystawił faktury VAT.

Ostatecznie w związku z realizowanymi dostawami rzepaku litewskiego, objętego umową z dnia 23 września 2011 roku, T. M. (1) w okresie od 30 września do 30 grudnia wystawił na rzecz J. R. (1) faktury VAT na łączną kwotę 453.761,28 euro, w tym:

1. faktura nr (...) z dnia 30 września 2011 roku na kwotę 50.148,00 euro

2. faktura nr (...) z dnia 13 października 2011 roku na kwotę 47.698,56 euro

3. faktura nr (...) z dnia 25 października 2011 roku na kwotę 46.005,12 euro
4. faktura nr (...) z dnia 31 października 2011 roku na kwotę 47.184,48 euro
5. faktura nr (...) z dnia 14 listopada 2011 roku na kwotę 47.678,40 euro
6. faktura nr (...) z dnia 14 listopada 2011 roku na kwotę 47.638,08 euro
7. faktura nr (...) z dnia 23 listopada 2011 roku na kwotę 47.658,24 euro
8. faktura nr (...) z dnia 23 listopada 2011 roku na kwotę 35.693,28 euro
9. faktura nr (...) z dnia 10 grudnia 2011 roku na kwotę 46.902,24 euro
10. faktura nr (...) z dnia 10 grudnia 2011 roku na kwotę 24.605,28 euro
11. faktura nr (...) z dnia 30 grudnia 2011 roku na kwotę 12.549,60 euro.

dowód: faktury VAT nr (...)

faktury VAT nr (...) wraz z listami przewozami i potwierdzeniami odbioru rzepaku - karta 70-124

W związku z realizowanymi dostawami rzepaku polskiego, objętego umową z dnia 26 września 2011 roku, T. M. (1) wystawił na rzecz J. R. (1) w okresie od 11 października do 30 listopada 2011 roku następujące faktury VAT:

1. faktura nr (...) z dnia 11 października 2011 roku na kwotę 223.311,90 zł,
2. faktura nr (...) z dnia 19 października 2011 roku na kwotę 227.901,56 zł,
3. faktura nr (...) z dnia 31 października 2011 roku na kwotę 55.195,25 zł,
4. faktura nr (...) z dnia 2 listopada 2011 roku na kwotę 111.426,21 zł,
5. faktura nr (...) z dnia 3 listopada 2011 roku na kwotę 150.033,03 zł,
6. faktura nr (...) z dnia 4 listopada 2011 roku na kwotę 55.885,73 zł,
7. faktura nr (...) z dnia 10 listopada 2011 roku na kwotę 135.298,80 zł,
8. faktura nr (...) z dnia 14 listopada 2011 roku na kwotę 56.417,87 zł,
9. faktura nr (...) z dnia 15 listopada 2011 roku na kwotę 56.894,88 zł,
10. faktura nr (...) z dnia 16 listopada 2011 roku na kwotę 138.160,89 zł,
11. faktura nr (...) z dnia 17 listopada 2011 roku na kwotę 56.461,23 zł,
12. faktura nr (...) z dnia 18 listopada 2011 roku na kwotę 57.068,34 zł,
13. faktura nr (...) z dnia 22 listopada 2011 roku na kwotę 54.206,25 zł,
14. faktura nr (...) z dnia 24 listopada 2011 roku na kwotę 113.411,34 zł,
15. faktura nr (...) z dnia 26 października 2011 roku na kwotę 273.796,90 zł, wraz z fakturą korygującą nr (...) (korekta wagi), pomniejszającą wartość faktury o kwotę 1.834,09 zł,

16. faktura nr (...) z dnia 21 listopada 2011 roku na kwotę 57.501,99 zł wraz z fakturą korygującą nr (...) (korekta wagi), pomniejszającą wartość faktury o kwotę 4.336,50 zł,

17. faktura nr (...) z dnia 24 listopada 2011 roku na kwotę 57.501,99 zł,

18. faktura nr (...) z dnia 30 listopada 2011 roku na kwotę 274.595,27 zł.

dowód: faktury VAT nr: (...) - karta 37-52,

faktura VAT nr (...) wraz z fakturą korygującą - karta 33-34,

faktura VAT nr (...) wraz z fakturą korygującą - karta 35-36

Po otrzymaniu wszystkich faktur VAT za dostawy rzepaku z Polski pracownicy zatrudnieni w księgowości J. R. (1) wyliczyli, że w czasie realizacji umowy T. M. (1) faktycznie dostarczył więcej rzepaku, niż obejmowały przedpłaty, po stronie J. R. (1) powstała więc niedopłata.

Ponadto cały czas nie było dostawy ostatniej partii rzepaku z L., za którą J. R. (1) dokonał przedpłaty w grudniu. Co więcej w zakładzie (...) cały czas zalegały nieodebrane worki typu (...).

W związku z powyższym E. Z. i H. J. zaczęły prowadzić z T. M. (2) rozmowy oraz korespondencję elektroniczną.

W rozmowach T. M. (2) zaczął się powoływać na niedopłatę z kontraktu dotyczącego rzepaku polskiego.

E. Z. pytała wówczas, czy będą kontynuowane dostawy rzepaku z Polski, ponieważ dowieziono około 970 ton, ale umowa przewidywała dostawę rzepaku w ilości 1000 ton +/- 10% w opcji sprzedającego, stąd już po dostarczeniu około 970 ton umowa mogła być uznana za zrealizowaną.

dowód: zeznania świadka E. Z. - karta 228 verte - 229 verte

zeznania świadka H. J. - karta 230 – 231

W dniu 8 lutego 2012 roku H. J. drogą elektroniczną zwróciła się do T. M. (2) z prośbą o podjęcie do dnia 10 lutego 2012 roku decyzji w sprawie niezakończonych kontraktów dotyczących „rzepaku krajowego” i „rzepaku litewskiego”. Wskazała, że w przypadku kontraktu na „rzepak litewski” uiszczona została cała przedpłata, a kontrakt nie został zrealizowany. W przypadku kontraktu na „rzepak krajowy” zwróciła się o odpowiedź, „czy uznajemy kontrakt za zakończony”, czy też nastąpi dowieszenie rzepaku. Zwróciła się też z prośbą o odebranie zalegających w magazynie (...).

W odpowiedzi z dnia 9 lutego 2012 roku T. M. (2) poinformował o pertraktacjach prowadzonych ze stroną litewską w sprawie porozumienia dotyczącego „rzepaku litewskiego”, co z kolei umożliwi rozwiązanie umowy z J. R. (1). Zaznaczył, że po osiągnięciu porozumienia niedopłata z „rzepaku krajowego” zostanie pokryta z wpłat w euro. Dodał, że prawdopodobnie jeszcze jedno auto dojedzie z „rzepakiem krajowym”. Odnośnie (...) poinformował, że sprawą się zajmie, jednak trudno znaleźć auto, które zawiezie je za rozsądne pieniądze.

W dniach 21, 27 i 28 lutego 2012 roku H. J. ponownie drogą elektroniczną zwracała się do T. M. (2) o pilne przekazanie informacji w sprawie finalizacji kontaktu krajowego i litewskiego oraz o odbiór (...) zalegających w magazynie.

dowód: korespondencja elektroniczna - karta 128-145

W piśmie z dnia 5 marca 2012 roku J. R. (1) wezwał T. M. (1) do zwrotu kwoty 32.614,60 euro z tytułu nadpłaty z dnia 21 grudnia 2011 roku (1.514,60 euro) i z dnia 22 grudnia 2011 roku (31.100 euro), w terminie 7 dni od otrzymania wezwania.

Do pisma załączone zostało rozliczenie kontraktów z dnia 23 i 26 września 2011 roku, w którym wskazano, że na podstawie kontraktu z dnia 26 września dostarczono 967,56 ton rzepaku krajowego na łączną kwotę 2.097.911,97 zł brutto, zapłacono zaś 2.017.575,97 zł, zatem do zapłaty pozostała kwota 80.336 zł, przy czym kwotę tę rozliczono z przelewu w euro z dnia 21 grudnia 2011 roku (17.624,12 euro x 4,5583). Na podstawie kontraktu z dnia 23 września dostarczono 900,32 ton rzepaku litewskiego na łączną kwotę 453.761,28 euro brutto, zapłacono zaś 504.000 euro, zatem powstała nadpłata w wysokości 50.238,72 euro. Z kwoty 50.238,72 euro zaliczono 17.624,12 euro na rozliczenie kontraktu w złotych, tym samym do zwrotu na rzecz J. R. (1) pozostała kwota 32.614,60 euro.

Przesyłka zawierająca wezwanie do zapłaty zastała nadana listem poleconym w dniu 7 marca 2012 roku.

dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 05.03.2012 r. - karta 146-147

W dniu 14 marca 2012 roku T. M. (2) drogą elektroniczną przyznał, że J. R. (1) odebrał 967,54 ton rzepaku polskiego, ale jego wartość określił na 2.091.396,85 zł, ponadto dodał, że J. R. (1) zapłacił 2.005.631,25 zł, a tym samym według jego wyliczeń powstała niedopłata w wysokości 85.738,60 zł.

W odpowiedzi z dnia 20 marca 2012 roku, przesłanej drogą elektroniczną, E. Z. wyjaśniła, że rozliczenia z T. M. (2) traktuje całościowo, a nierozliczona z tytułu przedpłaty kontraktu w euro kwota 50.000 euro w części została zaliczona na poczet salda kontraktu w złotych. W związku zaś z niedostarczeniem „rzepaku litewskiego” pomimo dokonanych już przedpłat T. M. (2) stał się dłużnikiem J. R. (1) na kwotę ponad 30.000 euro.

dowód: korespondencja elektroniczna - karta 53

Równolegle H. J. próbowała skontaktować się z T. M. (1) w sprawie nieodebranych worków.

W dniu 12 marca 2012 roku H. J. drogą elektroniczną zwróciła się z pytaniem, co ma zrobić z (...) – w szczególności czy ma sama odesłać je na adres firmy (...).

T. M. (2) był zobowiązany rozliczyć się z worków typu (...) z kontrahentem litewskim, stąd też zdecydował się – tak jak było umówione z J. R. (1) – odebrać je własnym transportem, który zlecił specjalnie w tym celu.

W dniu 15 marca 2012 roku T. M. (2) drogą elektroniczną poinformował, że (...) zostaną odebrane w dniu 15 marca 2012 roku, podał też dane osobowe kierowcy, który po nie przyjedzie.

W dniu 15 marca 2012 roku przysłany przez T. M. (2) kierowca – D. S. – odebrał 290 sztuk (...), co potwierdził w dokumencie WZ, wystawionym przez firmę (...).

Były to wszystkie worki, w jakich dowieziono do zakładu (...) rzepak z L..

dowód: korespondencja elektroniczna - karta 128-145

dokument WZ z 15 marca 2012 roku- karta 129

zeznania świadka H. J. - karta 230 – 231

przesłuchanie powoda - karta 251 verte - 252

przesłuchanie pozwanego - karta 252 – 253 verte

W piśmie z dnia 22 marca 2012 roku pełnomocnik T. M. (1) adw. K. T. odpowiadając na wezwanie do zapłaty z dnia 5 marca 2012 roku rzuciła, że w rozliczeniu wzajemnych należności pominięte zostały odsetki za zwłokę w wysokości 3.233,25 zł, naliczone od kwoty 80.336 zł od dnia 22 marca 2012 roku.

Ponadto wskazała, że z uwagi na niewykonanie w całości przez J. R. (1) kontraktu z dnia 26 września 2011 roku obciąża go karą umowną, stanowiącą 10% wartości kontraktu, tj. kwotą 206.500 zł.

Poinformowała również, że w związku z opóźnieniem J. R. (1) w odbiorze towaru objętego umową z dnia 23 września 2011 roku przysługuje mu kara umowna w wysokości 0,1 % za każdy dzień zwłoki w odbiorze towaru, nie więcej niż 10 %. Z uwagi na fakt upływu terminu realizacji kontraktu w dniu 12 listopada 2011 roku oraz odbieranie towarów ze znacznym opóźnieniem z winy kupującego - J. R. (1) - należna na rzecz T. M. (1) kara umowna wynosi 48.000 euro.

Pełnomocnik T. M. (1) przesłał odpowiedź na wezwanie również drogą elektroniczną.

W kolejnym piśmie – z dnia 3 kwietnia 2012 roku – pełnomocnik T. M. (1) adw. K. T. podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko, chcąc jednak zakończyć sprawę polubownie zaproponowała dostarczenie J. R. (1) towaru w postaci kukurydzy lub pszenicy w ilości 50-60 ton po cenie rynkowej oraz zaliczenie pozostałej kwoty na poczet należnych kar umownych. Poinformowała również, że kontrahent litewski domaga się od niego zapłaty za niezwrócone (...) oraz uprzedza o naliczeniu kar umownych za wadliwą realizację umowy.

dowód: pismo z dnia 22.03.2012 r. oraz z dnia 03.04.2012 r. - karta 148-152, 183-185

korespondencja elektroniczna - karta 153-156

W odpowiedzi – w piśmie z dnia 12 kwietnia 2012 roku – pełnomocnik J. R. (1) wskazał na brak jakiegokolwiek obowiązku zapłaty kar umownych.

W zakresie umowy z dnia 23 września 2011 roku zaprzeczył temu, że J. R. (1) dopuścił się opóźnienia w podjęciu na czas towaru. W zakresie umowy z dnia 26 września 2011 roku wskazał natomiast, że zastrzeżony obowiązek zapłaty kary umownej dotyczy niewykonania przez kupującego umowy w całości. Umowa tymczasem została wykonana w znacznej części, a niewykonanie nastąpiło z przyczyny leżącej po stronie T. M. (1), który nie dostarczył towaru. Nadto zaznaczył, że kara umowna może być zastrzeżona wyłącznie na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania świadczenia niepieniężnego, zaś T. M. (1) upatruje podstaw do jej naliczenia w opóźnieniu w zapłacie dokonywanej na podstawie faktur proforma.

Dalej powołując się na stan rozliczeń przedstawiony w piśmie z dnia 5 marca 2012 roku wskazał na możliwość polubownego rozwiązania sporu poprzez dostarczenie przez T. M. (1) towaru w postaci np. pszenicy lub pszenżyta o równowartości 32.614,60 euro.

dowód: pismo z dnia 12.04.2012 r. z wyciągiem z książki nadawczej - karta 157-158

Po odebraniu worków typu (...) z zakładu (...) przystąpił do rozliczenia z kontrahentem litewskim. Po zwróceniu worków przez T. M. (2) kontrahent z L. obciążył go kosztem niezwróconych oraz zniszczonych worków typu (...).

T. M. (2) nie miał możliwości kontrolowania, ile worków oraz w jakim stanie odebrali z zakładu (...) kierowcy, którym zlecał te czynności, ponieważ byli to pracownicy zewnętrznych firm przewozowych, z którymi T. M. (2) nie miał osobistego kontaktu. Uznał jednak, że skoro kontrahent litewski obciążył go za niezwrócone oraz zniszczone worki, to on tą samą kwotą winien obciążyć J. R. (1).

dowód: przesłuchanie pozwanego - karta 252 – 253 verte

W dniu 10 maja 2012 roku T. M. (1) obciążył J. R. (1) fakturą VAT nr (...) na kwotę 1.057,80 euro. W tytule płatności wskazał: „worki B. B. refaktura”, ilość sztuk oznaczył na 86, zaś cenę jednostkową bez podatku na 10 euro.

Po otrzymaniu powyższej faktury w piśmie z dnia 16 maja 2012 roku J. R. (1) poinformował, że wszystkie worki (...), w których zostały dostarczone rzepak - w ilości 600 sztuk - zostały zwrócone. W piśmie tym J. R. (1) wymienił też wszystkie te transporty, w których rzepak z L. został dostarczany „luzem”.

Wraz z pismem z dnia 16 maja 2012 roku J. R. (1) odesłał fakturę VAT nr (...).

dowód: faktura VAT nr (...) - karta 186-187

pismo powoda z dnia 16.05.2012 r. wraz z kopertą nadawczą - karta 188-189

zeznania świadka H. J. - karta 230 – 231

przesłuchanie powoda - karta 251 verte - 252

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione.

Powód wywodzi swoje roszczenie z umowy sprzedaży zawartej w dniu 23 września 2011 roku, której przedmiotem była sprzedaż rzepaku litewskiego. W rozpoznawanej sprawie powód był kupującym, pozwany – sprzedawcą.

Umowa sprzedaży jest umowa wzajemną. Zgodnie z art. 488 § 1 k.c. świadczenia będące przedmiotem zobowiązań z umów wzajemnych (świadczenia wzajemne) powinny być spełnione jednocześnie, chyba że z umowy, z ustawy albo z orzeczenia sądu lub decyzji innego właściwego organu wynika, iż jedna ze stron obowiązana jest do wcześniejszego świadczenia.

W rozpoznawanej sprawie niespornym jest, że strony umówiły się, że jedna ze stron - kupujący - obowiązana będzie do wcześniejszego świadczenia.

Zarówno z zeznań świadków, jak i z twierdzeń obu stron wynika, że realizacja obu umów opierała się na następującym układzie : 1) pozwany jako sprzedający wystawia fakturę proforma, 2) powód jako kupujący dokonuje przedpłaty, 3) po otrzymaniu pieniędzy pozwany realizuje dostawę, 4) po dostarczeniu towaru strony dokonują ostatecznego rozliczenia umów (w zakresie twierdzeń pozwanego por. odpowiedź na pozew – karta 180-181).

Poza sporem pozostaje również fakt, że w ramach realizacji umowy z dnia 23 września 2011 roku, dotyczącej dostaw rzepaku z L., powód J. R. (1) w ramach przedpłat uiścił kwotę 504.000 euro, natomiast pozwany dostarczył towar o wartości 453.761,28 euro, na taką też kwotę pozwany wystawił 11 faktur VAT, wymienionych w części uzasadnienia obejmującej stan faktyczny (z wystawionych faktur wynika, że do końca grudnia pozwany dostarczył łącznie 900,32 ton rzepaku z L., wystawiając za ten towar faktury na łączną kwotę 453.761,28 euro).

Z okoliczności faktycznych sprawy wynika więc, że za rzepak z L. powód nadpłacił kwotę 50.238,72 euro. Powyższa okoliczność jest niesporna.

Spór dotyczy natomiast sposobu rozliczenia tej kwoty, a więc czynności stanowiących – według określenia pozwanego – czwarty etap realizacji umów, polegający na ostatecznym rozliczeniu umów (por. cytowaną już odpowiedź na pozew – karta 180-181).

Z materiału dowodowego wynika, że strony umówiły się, że w związku z nadpłatą, jaka wystąpiła w wyniku realizacji umowy dotyczącej rzepaku litewskiego, po stronie powoda powstanie wierzytelność o zwrot tej nadpłaty. Takie postanowienie umowne jest dopuszczalne w ramach swobody umów, co więcej jest ono konsekwencją przyjętej przez strony zasady dokonywania przedpłat przez powoda jako kupującego.

Pozwany przyznał wprost istnienie tej wierzytelności po stronie powoda w swoich zeznaniach, podczas których wskazał, że kwotę nadpłaty za rzepak litewski rozliczył potrącając karę umowną za realizację umowy dotyczącej rzepaku polskiego (karta 252 verte). W przedprocesowym piśmie z dnia 22 marca 2012 roku, będącym odpowiedzią na wezwanie do zapłaty nadpłaty, jaka wystąpiła po stronie powoda w wyniku realizacji umowy dotyczącej rzepaku litewskiego, pełnomocnik pozwanego także nie kwestionował istnienia wierzytelności powoda z tego tytułu, wniósł

natomiast o polubowne załatwienie sporu powołując się na wzajemne wierzytelności pozwanego (odsetki za zwłokę w wysokości 3.233,25 zł, kara umowna za niewywiązanie się z kontraktu z dnia 26 września 2011 roku w wysokości 206.500 zł, kara umowna za niewywiązanie się z kontraktu z dnia 23 września 2011 roku w wysokości 48.000 euro). Nadto w korespondencji mailowej z dnia 9 lutego 2012 roku sam pozwany przyznał, że we wzajemnych rozliczeniach powstała po stronie powoda wierzytelność z tytułu nadpłaty w euro, w mailu tym wskazał bowiem, że „niedopłatę z polskiego rzepaku pokryjemy wpłatami w euro”.

Oświadczenie o potrąceniu pozwany złożył dopiero w odpowiedzi na pozew, gdzie z wierzytelnością powoda z tytułu nadpłaty za rzepak litewski potrącił: w pierwszej kolejności 48.000 euro i 1057,80 euro z tytułu kar umownych wynikających z kontraktu z dnia 23 września 2011 roku, w dalszej kolejności 206.500 zł z tytułu kar umownych wynikających z kontraktu z dnia 26 września 2011 roku.

Rozstrzygnięcie sprawy w istocie sprowadza się więc do oceny zasadności dokonanego potrącenia, a ściślej do oceny, czy istnieją wzajemne wierzytelności pozwanego z tytułu kar umownych.

W tym miejscu zaznaczenia wymaga, że żądaniem pozwu nie została objęta cała wierzytelność powoda z tytułu nadpłaty dokonanej przez powoda w ramach kontraktu z dnia 23 września 2011 roku (wysokość tej wierzytelności wynosi – jak wskazano powyżej – 50.238,72 euro). Powód dochodził w pozwie kwoty 32.614,60 euro, na rozprawie w dniu 29 stycznia 2013 roku cofnął pozew i rzekł się roszczenia poza kwotą 32.603,35 euro. Stanowisko powoda wynika stąd, że dochodzone pozwem roszczenie z tytułu nadpłaty za rzepak z L. zostało przez powoda pomniejszone o kwotę niedopłaty za realizację umowy o dostawę rzepaku polskiego. Szczegółowe wyliczenie kwoty objętej żądaniem po cofnięciu zostało przez powoda przedstawione w piśmie procesowym z dnia 29 kwietnia 2013 roku, z uwzględnieniem dokonanej przez powoda nadpłaty wynikającej z jednorazowej transakcji, poprzedzającej dwie umowy z września 2011 roku.

Pozwany w odpowiedzi na pozew kwestionował zasadność potrącenia dokonanego przez powoda - potrącenia wierzytelności powoda z tytułu nadpłaty za rzepak z L. z wierzytelnością pozwanego z tytułu niedopłaty za realizację umowy o dostawę rzepaku polskiego, powołując się na różną walutę obu kontraktów i tym samym brak wymogu jednorodności wierzytelności.

Zarzut ten w niniejszej sprawie pozostaje jednak bez znaczenia, niesporny jest bowiem fakt istnienia wierzytelności powoda z tytułu nadpłaty z kontraktu litewskiego, wynoszącej 50.238,72 euro. Przedmiotem żądania pozwu jest część tej wierzytelności (żądana kwota to po cofnięciu 32.603,35 euro), dla zasadności powództwa o zapłatę tej części nie ma znaczenia, czy dokonane przez powoda potrącenie, odnoszące się do różnicy między kwotami 50.238,72 euro i 32.603,35 było skuteczne, różnica ta nie jest bowiem przedmiotem żądania pozwu.

Pozostaje rozważyć, czy zasadne były zgłoszone w odpowiedzi na pozew oświadczenia o potrąceniu, dotyczące wierzytelności pozwanego z tytułu kar umownych.

Zgodnie z art. 483 § 1 k.c. można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna), natomiast stosownie do art. 484 § 1 k.c. w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody. Żądanie odszkodowania przenoszącego wysokość zastrzeżonej kary nie jest dopuszczalne, chyba że strony inaczej postanowiły.

W pierwszej kolejności pozwany potrącił kwoty 48.000 euro i 1057,80 euro z tytułu kar umownych wynikających z kontraktu z dnia 23 września 2011 roku.

W kontrakcie tym zastrzeżono, że :

1) „jeśli kupujący nie podejmie na czas towarów to płaci karę 0,1 % za każdy dzień, ale nie więcej niż 10% ceny towaru”;

2) (...) należy zwrócić, w przeciwnym razie kupujący za każdą nieoddaną sztukę zapłaci sprzedającemu kwotę w wysokości 10 euro”.

Pozwany nie podał, w jaki sposób wyliczył karę na kwotę 48.000 euro, należy się jednak domyślić, że kara ta stanowi 10% ceny całości przedmiotu umowy (480 euro x 1000 ton = 480.000, z tego 10 % to 48.000 euro).

Zacytowane wyżej postanowienie umowne należy uznać za karę umowną zastrzeżoną za nienależyte wykonanie zobowiązania niepieniężnego przez powoda, polegające na nieodebraniu dostarczonego towaru. Obowiązkiem powoda jako kupującego było bowiem odebranie rzeczy (świadczenie niepieniężne) oraz zapłacenie ceny (świadczenie pieniężne) – por. art. 535 k.c.

Na gruncie art. 483 § 1 k.c. w orzecznictwie nie budzi wątpliwości twierdzenie, że zastrzeżenie kary umownej może odnosić się wyłącznie do niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania o charakterze niepieniężnym (wynika stąd, że postanowienia umowne łączące obowiązek zapłaty kary umownej z brakiem lub nieterminowym spełnieniem świadczenia pieniężnego są nieważne jako sprzeczne z ustawą - art. 58 § 3 k.c.).

Z odpowiedzi na pozew wynika, że pozwany wiąże powstanie roszczenia o zapłatę kary umownej w wysokości 48.000 euro z tym, że powód nie płacił należności w terminie określonym w fakturach proforma. Jak już wskazano kara umowna nie może być zastrzeżona za nienależytego wykonania zobowiązania o charakterze pieniężnym, a taki właśnie zarzut przedstawił pozwany powodowi wskazując na nieterminowe płatności. Tym samym przyjąć należy, że nawet jeżeli powód nienależycie wykonywał zobowiązanie o charakterze pieniężnym (opóźniając się z płatnościami), to kara umowna za ta formę nienależytego wykonania zobowiązania nie może być naliczona. Materiał dowodowy nie daje jednak podstaw do przyjęcia, że powód opóźniał się z płatnościami – świadkowie zeznali, że płatność zgodnie z umową miała nastąpić nie w datach wskazanych w fakturach proforma, ale po uprzednim zawiadomieniu ze strony pozwanego, że dostawa jest przygotowana i może być realizowana. Zeznania świadków i powoda są w tym względzie zbieżne ze sobą i tym samym wiarygodne, co więcej znajdują potwierdzenia w korespondencji mailowej złożonej do akt. Za wiarygodnością tych zeznań przemawia również to, że wszystkie faktury proforma wystawione w ramach kontraktu dotyczącego rzepaku polskiego wystawiono w tej samej dacie i z tym samym terminem płatności. W okolicznościach takich przyjąć należy, że nie zostało udowodnione, iż powód opóźniał się z płatnościami.

Dodać należy, że pozwany nie przedstawił żadnych zarzutów pod adresem powoda dotyczących nienależytego wykonania zobowiązania o charakterze niepieniężnym w postaci „niepodejmowania towaru na czas”. Jak już wskazano zapis ten może odnosić się do wynikającego z umowy sprzedaży obowiązku odebrania rzeczy, a więc do niepodjęcia zrealizowanej dostawy. Z materiału dowodowego wynika, że nie miało miejsca niepodjęcie przez powoda zrealizowanej przez pozwanego dostawy.

W związku z powyższym po stronie pozwanego nie powstało roszczenie o zapłatę kary umownej za niepodjęcie towarów na czas.

Tak samo należy ocenić roszczenie o zapłatę kary umownej za nieoddanie worków typu (...).

Aby pozwany mógł skutecznie powołać się na powstanie roszczenia z tego tytułu winien udowodnić, ile worków typu (...) kierowcy dowożący towar z L. wydali powodowi, ile worków powód zwrócił w stanie dobrym, ile nie zwrócił wcale, ile zwrócił w stanie uszkodzonym. Pozwany w swoich zeznaniach sam przyznał, że nie zna tych liczb, natomiast obciążenie powoda karą umowną dokonał na zasadzie refaktury (co wynika nie tylko z zeznania pozwanego, ale też z treści faktury za worki typu (...)). Pozwany – jak sam przyznał – nie weryfikował tego, czy stanowisko litewskiego kontrahenta obciążające go kwotami za nieoddane czy też zniszczone worki jest zasadne, uznał natomiast, że skoro kontrahent litewski obciążył jego, to uzasadnione jest przerzucenie tego obciążenia na powoda. Wobec takiego uzasadnienia roszczenia o zapłatę kary naliczonej za nieoddane worki uznać należy, że pozwany nie wykazał jego wysokości.

Strona powodowa przedstawiła natomiast dowody w postaci zeznań dwóch świadków i przesłuchania powoda, z których wynika, że wszystkie worki, jakie kierowcy dowożący towar z L. wydali pozwanemu, w ilości 600 sztuk, zostały kierowcom pozwanego zwrócone. Pozostały rzepak – jak wskazali świadkowie i powód (świadek H. J. pod koniec swoich zeznań) – został dostarczony z L. „luzem”.

W tych okolicznościach przyjąć należy, że pozwany nie udowodnił, że po jego stronie powstało roszczenie o zapłatę kary umownej za nieoddane worki typu (...).

Kolejne potrącenia dotyczy kary umownej z umowy z dnia 26 września 2011 roku. W umowie tej zastrzeżono, że : „w przypadku niewykonania umowy przez kupującego zapłaci on sprzedającemu 10% wartości kontraktu jako karę umowną bez protestu”. Analogiczny zapis przewidziano dla sprzedawcy – za niewykonania umowy ma on zapłacić kupującemu 10% wartości kontraktu jako karę umowną bez protestu”.

Jak już wskazano powyżej zastrzeżenie kary umownej może odnosić się wyłącznie do niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania o charakterze niepieniężnym.

Umowa sprzedaży jest umową wzajemną. Powód jako kupujący w ramach umowy miał spełnić świadczenie niepieniężne w postaci odebrania rzeczy, pozwany jako sprzedawca miał spełnić świadczenie niepieniężne w postaci przeniesienia własności na kupującego i wydania mu rzeczy.

Pozwany w odpowiedzi nawet nie twierdzi, że powód nie odebrał rzeczy, co wiązałoby się z niewykonaniem zobowiązania o charakterze niepieniężnym.

W odpowiedzi na pozew pozwany wywodził natomiast, że zastrzeżenie dokonane w umowie z dnia 26 września 2011 roku nie stanowi kary umownej, tylko „klauzulę gwarancyjną”. Pozwany nie wyjaśnił pojęcia „klauzula gwarancyjna”, co więcej stanowisko pozwanego z odpowiedzi na pozew jest sprzeczne ze stanowiskiem wyrażonym w pismach przedprocesowych, gdzie pozwany, reprezentowany przez tego samego pełnomocnika, który składał w jego imieniu odpowiedź na pozew, pisał o „karze umownej” z umowy z dnia 26 września 2011 roku, a nie o instytucji określanej jako „klauzula gwarancyjna”.

Niezależnie od powyższych rozważań, prowadzących do wniosku o niezasadności roszczenia o zapłatę kary umownej z umowy z dnia 26 września 2011 roku (którą pozwany wiąże z nieterminowym spełnianiem przez powoda świadczeń pieniężnych), wskazać należy, że nie wystąpił opisany w tej umowie wypadek „niewykonania umowy przez kupującego”. Powód odebrał ponad 960 ton rzepaku, pozostałej ilości pozwany nie dostarczył. Pracownicy powoda wyrażali w korespondencji mailowej wolę odebrania rzepaku, sam pozwany w mailu z dnia 9 lutego 2012 roku wskazywał, że prawdopodobnie jeszcze jedno auto dojedzie z „rzepakami krajowymi”, jednak takiej dostawy nie zrealizował. Powodowi nie można więc zarzucić, że nie odebrał rzeczy, której pozwany nie dostarczył. Z zeznań świadków i korespondencji mailowej wynika, że powód był gotów odebrać więcej rzepaku z Polski, jednak pozwany już więcej nie dowiózł. Tym samym nie można mówić o niewykonania świadczenia niepieniężnego przez powoda jako kupującego.

W związku z powyższym przyjąć należało, że oświadczenia o potrąceniu, zawarte w odpowiedzi na pozew, nie wywołały skutku w postaci umorzenia wzajemnych wierzytelności, ponieważ pozwany nie wykazał, że po jego stronie powstały wierzytelności z tytułu kar umownych.

Powództwo okazało się więc uzasadnione.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. W piśmie z dnia 5 marca 2012 roku powód wezwał pozwanego do zwrotu kwoty 32.614,60 euro z tytułu nadpłaty, w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Przesyłka zawierająca wezwanie do zapłaty zastała nadana listem poleconym w dniu 7 marca 2012 roku. Jak wynika z maila pozwanego z dnia 14 marca 2011 roku w tej dacie przesyłka już do niego dotarła. Po doliczeniu 7 dni przyjąć należy, że pozwany pozostaje w opóźnieniu od dnia 23 marca 2011 roku.

Ustalenia faktyczne zostały dokonane w oparciu o załączone do akt dowody z dokumentów oraz inne dowody w rozumieniu art. 308 § 1 k.p.c. (przede wszystkim z wydruków korespondencji mailowej), a także w oparciu o dowód z zeznań świadków i z przesłuchania stron. Strony nie kwestionowały prawdziwości dowodów z dokumentów, nie wzbudziły też one wątpliwości Sądu.

Ocena dowodu w postaci wydruków korespondencji mailowej została dokonana w powiązaniu z zeznaniami świadków. Zeznania świadków zostały uznane za wiarygodne, podobnie Sąd ocenił zeznania powoda, z tym zastrzeżeniem, nie miał on wiedzy na temat szczegółów realizacji umowy, wszystkie czynności w jego imieniu wykonywali bowiem świadkowie. Relacje świadków korespondowały ze sobą wzajemnie, nieliczne rozbieżności, które zaistniały w zeznaniach świadczyć mogły jedynie o odmiennie dokonywanych przez nich spostrzeżeniach oraz stanowić wynik upływu czasu jaki miał miejsce między opisywanymi przez nich zdarzeniami, a chwilą rozprawy sądowej.

W części wiarygodny okazał się dowód z przesłuchania pozwanego, w szczególności co do okoliczności, w jakich obciążył on powoda karami umownymi za nieoddane worki. Zeznania pozwanego odnoszące się do braku przedpłat ze strony powoda i do niewykonania umowy przez powoda uznane zostały natomiast za nieprawdziwe. Zwrócić należy uwagę na fakt, że zeznania świadków uzupełniały się wzajemnie z załączoną do akt korespondencją mailową, natomiast zeznania pozwanego w omawianym zakresie pozostawały z nią sprzeczne. Uzasadnia to przedstawioną wyżej ocenę dowodu z zeznań pozwanego.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c., oraz art. 100 k.p.c. powód żądał w pozwie kwoty 32.614,60 euro, po cofnięciu pozwu na rzecz powoda zasądzono całość dochodzonej kwoty - 32.603,35 euro. W związku z tym, że powód uległ co do nieznaczej części swego żądania (niecałe 2 %), zasądzono na jego rzecz całość poniesionych kosztów, w tym: opłata od pozwu – 7.110 zł, koszty zastępstwa procesowego - 3.600 zł, opłata skarbową – 17 zł, łącznie 10.727 zł.